

ki se nameni tam staviti. Pravi, da bo velika dobrota to za deco, ki je do sedaj morala poldrugo uro daleč hoditi v Ljutomer. Mislimo, da je k večjemu eno uro hoda iz Cvena v Ljutomer. Pisatelj povdarja še, kako bodo otroci potem mogli staršem doma pomagati pri delu. To je nekaj. Vendar v kljub temu pravi sam, da je še nekaj nezadovoljnežev, ki šole nečejo. To mu verujemo. Nekaj težav dela vsakako novo plačevanje. Vendar tega nečem povdarjati. To naj drugi storijo! Jaz opozorujem le na to, da potem otroci na Cvenu ne bodo nikoli imeli tam službe božje. Tudi g. katehet bodo morali zaradi drugih pogostnih opravkov izostajati in tako bo tudi poduk v krščanskem nanku oteškočen. Brščas je ravno ta uzrok, zaradi katerega se ljudje na Moti, Krapji in Cvenu ustavljajo novejši šoli. Tudi prostor za novo šolo se mi ne zdi prav izbran. Vendar s temi vrsticami nečem nikogar žaliti, nikomur svoje misli vsiliti. Le toliko še dostavim: da se resnica prav spozna, naj se čujeta oba zvana. F.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so na Ogersko odpotovali k velikim manevrom okolo Miscoleza. Cesarjevič Rudolf in princesinja Štefanija sta zapustila Saleburg zaradi presitnih zijakov in se odpeljala v Prago nazaj. Nemški liberalci so nekoliko uže spehani vsled večnega psovovanja na Slovane in zavoljo upitja „nemštvo je v nevarnosti.“ — Videti je, da pa tudi vse upijanje v v nemškega kmeta v gornji Avstriji s pomočjo liberalnega „Bauernvereina“ ne pomaga nič, kajti skoraj vsi volilni možje za volitev novega deželnega poslanca v Lineške okolici so — konservativci. — Tudi meščanje, zlasti menjši obrtniki in trgovci, sprevidajo pogubnost liberalnega nauka o svobodnem obrtu itd. ter se začenjajo v shodih pogovarjati se in na pomočke misliti. V Gradcu bo tak shod dne 8. sept. sept. t. l. Črtež je ves konservativen. — Pri dopolnilnih volitvah so Čehi nemčurjem iztrgali dva sedeža. — Slovanski poslanec dr. Tonkli je v Gorico pozval 150 svojih volilcev in jim razložil, kako je deloval v državnem zboru. Rekel je med drugim, da zaupa grofu Taaffeju ter se trdno nadeja, da bo ta narodom pomagal do dejanske enakopravnosti. Volilci so svojemu poslancu izrekli svojo priznanje in zahvalo. — Slovenski odpadnik in bogataš baron Žvegelj je kranjske ustavake povabil na veliko gostijo na Gorenjskem pa jim na srca polagal, naj nobeden ne sprejme glavarstva za Kranjsko, kajti tako pride minister Taaffe najhujše v zadrego. Bosa oholost! Ako Slovenci ne polukajo v zbornico, ne pomaga jim nobeden glavar bodi Bobegg bodi Babegg. — Tiste zapeljane slovenske srenje v Primorskem, ki so namestniku Depretisu poslale diplomu častnega srenjčanstva, je sedaj uže sram,

ker vedo, kam „pes tace moli“. Hrvati bijejo hudo volilno borbo med seboj. Izid še se ne da prorokovati. Magjarski politikarji vedno holje povdarjajo potrebo meje proti nam zapreti in colninsko linijo potegniti in colnino pobirati. Tudi so zvohalo ruske rubeljne, katere je baje nekdo od ruskega ministra Ignatijeva prejel, da bi nekemu v Rumuniji izročil, ta pa v Belgrad zanesel, da jih zopet nekdo na Ogersko spravi in z njimi zoper Magjare ščuje. Neverjetno. — V Erdeljskem so Rumuni kos zemlje si osvojili in 1500 oralov gozda posekali; ogerski listi trdijo, da je gozd uže na ogerskejši zemlji; sedaj reč preiskuje avstrijsko-rumunska komisija. Bosenska vlada je 8000 fl. odmerila za nakup gospodarskega orodja, drevese, trsov itd.

Vnanje države. Bismark porabi mir, ki je po Evropi zavladal, da svojo Nemčijo bolje ukrepi. V ta namen hoče liberalno gospodarjenje zatreti, kmetom in meščanom pomagati, Jude iztirati, preganjanje katoličanov ustaviti. Nekaj je uže v vsakem oziru storil ali vsaj storiti dal. Liberalci vsega sveta ga zaradi tega silno sovražijo in napadajo. Sedaj se vršijo volitve za državni zbor. Jude povsod napadajo. — Še huje se godi Judom na Ruskem; tukaj jih naravnost izganjajo. Ob nemškejši meji stavijo Rusi novo železnico iz Kovna v Grajevo. — Turki so zopet pokazali, da so vendar le divjaki. Primorani zapustiti Tesalijo ter jo dati Grkom, požigajo vasnice pomikaje se iz dežele. Sultan pregleduje tarško brodovje, da je popravi. — Italijanom se je namignolo, če hočejo pri Avstriji zaslonbe, naj ne prežijo več na Trst in južne Tirole pa tudi naj ne škilijo v Albanijo ter našej armadi pustijo iti v Solun. Papež nameravajo baje le pobegniti na otok Malto. — Francozi so po novejših volitvah svojo republiko utrdili. To je gotovo pa tudi to, da je zviti jud in freimaurer Gambetta uže precej ob veljavo prišel, on ki je kriv, da so zadnja leta ondi katoliški mešniki in redovniki bili tako surovo preganjani. V Afriko je treba zopet več vojakov poslati. — Angleški državni zbor ali parlament je na nedoločen čas odložen. S Francozi se Angleži nič prijazno ne gledajo. Angleži zavidajo Francozom Tunis, ti pa žugajo Angležem vzeti Egipt, če bodo dalje godrnjali.

Za poduk in kratek čas.

Nesrečni dnevi generala Szapary-ja v Bosni.

(Spisal po lastnej skušnji D. Živkov.)

VII. Dne 13. avgusta hočem v mesto Gračanico potrebnih rečij nakupovat. Vzamem seboj 4 može. Kapetan mi prida še svojega strežnika, da tudi njemu nekaj priskrbim. Ko pridemo do mesta, so naše v mestu in okolici Turki napadli. V trenutku se je pričel bud boj. Po cesti od Tuzle je vrelo vse polno sovražnika. Na holmci pred

mestom postavljena baterija je sovražnikom uže začetka občutljive zgube delala. V boj zapleten je bil celi 39. polk, dva bataljona 61. polka. Eden bataljon 70. polka je šel na levo stran Spreče, da bi severno stran Vranje planine in Ozrena sovražnih čet očistil, katere so se hotele enkrat mosta čez Sprečo polastiti. Najhuje godilo se je na Sokolskem brdu. Tukaj so Turki pritiskali močno na naše, pa se jim ni posrečilo koraka naprej storiti. Samo bali se smo, da nas za hribom vse ne prekosijo in pot odrežejo. Zato je general poslal vso voznitvo na potu proti Kostajnici. Pekarji so si ravno bili svoje železne peči postavili in počeli kruh peči. Morali so vse pustiti, ker vročih pečij niso mogli seboj vzeti. Vseh močij je bilo treba, da smo voze čez hribe spravili. Pri vsakem griči so bili pešci, da so vlekli in rivali vozove in čez brege pomagali. Na potu so nam sovražniki most podrli. Ženisti so most popravljali mi pa imeli tri ure počitka. Bila je lepa mirna noč. Luna je lepo svetila in dobro bi se bilo spalo, da nas nebi bilo kolo mlina na Spreči s svojim počasnim škripanjem motilo. Po polnoči smo se dalje napotili. Proti četrti uri smo dospeli na vrh brega pri Doboju, kateri je postal del tako imenovane nove „Plevne“. Pri kratkem počitku smo si malo čaja skubali, in suhor v njega namakali, tudi kopinšnice smo po obilnem grmovju tik ceste pobirali in zobali. Ko smo dne 14. avgusta vrh hriba prekoračili, zagledamo trdnjavo in mesto Doboju, v kateri prvej nam je prijazno črno rumena cesarska zastava vihrala v znamenje, da je mesto vže v avstrijskih rokah. Marsikteri je leži dihal, da je blizu pomoč. — Na velikem pašniku tik Bosne zunaj Doboja je bil velik tabor slavonskih vozačev, koji so morali od Maglaja nazaj pobegnoti, ker so jih Turki napadli, straže pa so bile preslabe. Ko smo dospeli do Bosne, našli smo uže naše ženiste pri podiranju drevja in stavljenji mosta čez reko, katerim je v kratkem ena kompanija pionirjev na pomoč prihitela. Akoravno ni bilo nikakšne mestne priprave, so vendar most v 20 urah dogotovili. Med tem se je naša bolnišnica z ranjenci na levo, dva bataljona 78. in eden bataljon 16. polka pod fml. Šmigocem na enem brodu nam na pomoč na desno stran Bosne prepeljalo, kateri zadnji so ravno dobro došli na pomoč našim četam. Te so se v noči od 14.—15. avgusta na desni strani Bosne severno od Sprece zbirale. Straže so se med Spreco in Kostajnico razpostavile in, kolikor je bilo v naglosti mogoče, dobro utrdile.

Dne 16. avgusta zgodaj so Turki počeli na naše pritiskati. Naši vrli pešci so se Turkom, kateri so s preveliko silo na nje pritiskali, morali umaknoti, pa vendar kakor hitro dobijo pomoči, so jim zgubljeno odvzeli. Med tem je poslal general vso vojnitvo in tehničke oddelke preko Bosne. Tudi nam je jednaka zapoved došla. Proti poldnevu so bili vsi polki v boj zapleteni. Pri tem so se od-

delki raznovrstnih polkov skupaj bojevali, kakor so na bojišče dospeli in na nevarnejše kraje razpostavljeni bili. Na desni strani so se bojevale čete 39. 70. in 78. polka, v sredini 70. polka, katerim so še oddelki 78. in 39. polka na pomoč prišli. Na levi strani so bili oddelki 16. 61. in 70. polka. Zvezo med vsemi so držale kompanije 70. in 78. polka. Nemogoče je bilo ta dan kanonov, katerih se Turki strašno bojijo, rabiti, ker težkih niso mogli na višine spraviti, brežnih pa divizija imela ni. Strelivo se je moralo pešcem na konjih v hribe nositi. Jaz sem bil predpoldan na desni, popoldan na levi strani. Ker so poti prestri, sem namesto jezdaril konja večkrat pešice vodil. Turčini so enkrat na desno enkrat na levo stran huje pritiskali. Tudi sredino so enkrat hudo prejeli in začela se je umikati. Ravno prav prihitite dve kompaniji 61. polka na pomoč, in sovražnika odbijete. Proti večeru neba streljanje, turške trobente zapojejo in sovražniki se na kakih 2000 korakov od nas na več kardel zberejo in proti nam svoj „Allah il Allah“ z močnim glasom zakričijo.

Med bojem so se naši vojaki posebno pa v sredini, kateri so bili najbolj sovražnim kroglijam izpostavljeni, vkopali in v jarkih vtrdili. Toti jarki so se po noči popravili in na mestih novi napravili tako, da je bila cela linija utrjena. Vojaki so celo noč z orožjem v roki na svojih postajah bedeli.

Padla sta 16. avgusta dva večja častnika, več oficirjev in veliko vojakov.

(Konec prih.)

Smešničar 35. „Ogenj, Ogenj“ zavpije nek pridigar z močnim glasom, ko vidi, da skoraj polovica njegovih poslušalcev spi in dremlje; po teh besedah vzdramljeni vprašajo mnogoteri strahoma „kje, kje?“ „V peklu!“ govori z ostrim glasom pridigar dalje, za vse one, koji med pridigo in božjo službo spijo. Jamniški.

Razne stvari.

(*Oča Slovencev s plemstvom odlikovan.*) Slavni naš g. dr. Bleiweiss prejel je od svetlega cesarja kot odlikovanec redom železne krone plemstvo z imenom: vitez Trsteniški. Slava očetu Slovencev!

(*Poštni uradnik*) iz Maribora bil je na železnici zasačen, ker je pisma kradel, iz njih denarje pobiral in v peč metal, kder jih je sežigal.

(*Iz Slov. Bistrice*) se poroča, da ondi od toče zadeti trs prav lepo cvete, tudi cvetočo jabloano imajo; v Planini na Pohorju so posekali 450 let staro jelko, ki je dala 1137 kubičnih črevljev merkantilnega lesa.

(*Regiment Belgier*) mora narediti kot vajo dolgo pot, namreč iz Celovca nad Ljubem v Kranj in nad Jezero nazaj.

(*V Mahrenbergu*) se je hlapec Lah zastrupil in umrl.

(*Hud tepež*) je 24. avg. nastal v Velenji med fanti iz Skal in Velenja. Lotili so se žandarjev,